

Esietendus tõi seltsimajja saalitäie rahvast.

Kriitika

Tõstamaa Seltsimajas saadi 16. aprillil hakkama järjekordse tükiga, mis andis jutuainet enne, nüüd ja loodan, et ka tulevikus...Kes veel asjale pole pihta saanud, siis jutt on tükist nimega "Minu armas kriitik". Tegemist on Ardi Liivese komöödiaga, mis Tõstamaa näitetrupi poolt lavale ja rahvale toodi. "Oma

Taas oli Tõstamaa rahval võimalus kaasa elada kohaliku näiteringi etendusele. Seekord said meie näitlejad maha Ardi Liivese komöödiaga "Minu armas kriitik". Näidendi probleemid on elulised - suure egoga kirjaniku haavatavus kriitika suhtes, armastus ja armukadedus. Oli nii sõna- kui situatsioonikoomikat, oli toredaid kordaminekuid oma osasse sisseelamisel.

Peaosa (kirjanik Toomas) oli

Millega ma nüüd hakkama sain?

küla" poisid ja tüdrukud on alati seltsimajja toonud suure hulga rahvast, nii ka seekord. Kui lava poolt vaadata, siis on hea meel tõdeda, et tuntud tegijate kõrvale on tulnud edukalt ka uued näitlejad ja näitejuht. Professionaalne kriitik hakkaks nüüd norima, et mis, kus ja kuidas, aga tuleb tõdeda, et meie tublid näitajad käivad koos oma vabast ajast -

usaldatud juba staazikale näitlejale **Enn Martsonile**. Loomulikult tuli ta sellega kenasti toime. Selge diktsioon, kõlav hää. Eriti meelde jäävaks kujunes tema monoloog - pihtimus "armsale kriitikule", kus kujuteldava kriitiku asemel oli puupakk sellesse löödud kirvega.

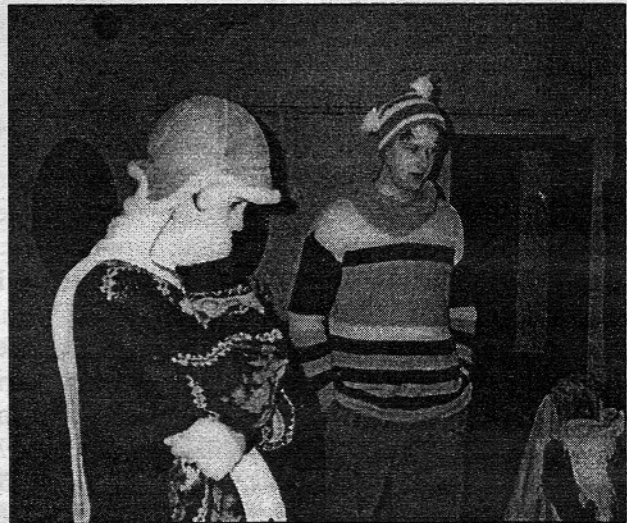
Tema partneriks

oli terava sulega kirjanduskriitik Kai (**Külli Merimaa**). Küllap oli kirjanikule üsna ootamatu, et kuiva ja halastamatu kriitiku asemel kohtab kaunist ja emotsionaalset naist.

Noorte üliõpilaste osas esinesid **Monika Adler** ja **Elmo Vahemäe**. Esimene armastus, arusaamatused, väärarusaamused, armukadedus - kõik nagu elus ikka ja usutavalt edasi antud.

töö, laste, meeste ja naiste kõrvalt. Meie kohalikud praegused tähed on **Külli Merimaa**, **Monika Adler**, **Aivar Luhaorg**, **Elmo Vahemäe**, **Enn Martson** ja lavastaja **Kärt Somelar**. Suur tänu teile mõnusa õhtu eest.

Sinu armas kriitik

Rambipalavik

Ja kõigi nende probleemide keskel muhe metsavaht **Mihkel (Aivar Luhaorg)**. Esialgu tundub ta lihtsameelse ja pika taibuga mehena. Pikkamööda aga hakkad aru saama, kes on näidendis õige nõoritõmbaja ja kes teised oma nutikusega üle trumpab. Peab tunnistama, et **Elmo Vahemäe** ja **Aivar Luhaorg** uute tegijatena sulasid kenasti ansamblisse sisse. Kiitus neile!

Etenduse kordaminekule aitas tublisti kaasa õnnestunud lavakujundus. Näidendi lavastajana debüteeris **Kärt Somelar**. Tubli saavutus õnnestunud lavastuse näol.

(järg lk 2)

Pärast etendust avaldas üks vaatajatest oma pahameelt publiku üle, kes tema arvates oli väga tuim, ei elanud kaasa. Ta oli ise suuri vaevu naeru tagasi hoidnud, kuna üksi naerda ei tihanud. Võib olla oli publiku hulgas teisigi neid, kes samal

põhjusel ei sõandanud naerda. Aga võib olla tuleb meie publikule etenduse käigus vahepeal naerukoori demonstreerida nagu paljude välismaiste naljafilmi puhul tehakse. Kes teab? Igal juhul oli meeldiv õhtu. Aitäh kõigile

Lavastaja Kärt Somelar.

osatäitjatele. Ootame järgmisi ülesastumisi.

Pealtvaataja

Algklasside päev Tõstamaal

8. aprillil toimus Tõstamaa keskkoolis algklasside päev. Osa võtsid üritusest üle 130 õpilase Pootsi põhikoolist, Tõhela algkoolist, Varbla põhikoolist ja Tõstamaa keskkoolist. On juba traditsiooniks saanud, et erinevad klassid peavad maha väikese võistluse. Kõige nooremad lugesid luuletusi, 2. klassi lapsed proovisid kätt kirjatehnikas, kolmandikud näitasid oma oskusi emakeeles ja neljandikud vaebasid pead nuputamisega. Kõik, kes soovisid, said võimaluse esineda, mängida ja

tantsida. Päeva lõpetuseks peeti maha sportlikud teatevõistlused.

Luuletuste lugemises olid tublimad:

- 1.-2. Evelin Leerima Tõstamaa kk
Rain Reinson Tõstamaa kk
3. Frieda Kriisa Tõstamaa kk

Käekirja konkursil:

1. Regina Algepus Tõstamaa kk
2. Teevi Jõemägi Varbla pk
- 3.-4. Janett Birk Pootsi pk
Minna Pert Tõstamaa kk

Emakeele viktoriinis:

1. Tõstamaa kk võistkond
Liisu Aava
Triin Lepik

Raimo Haljas

2. Tõstamaa kk võistkond
Siiri Elleste
Malle Seppor
Tõnu Reinfeldt

3. Varbla põhikooli võistkond
Siim Rohtväli
Toomas Greenfeldt
Rainer Sutt

Nuputamises:

- 1.-2. Liisa Randmäe Tõstamaa kk
Raili Männamäe Tõstamaa kk
Erge Saare Tõstamaa kk

Eve Rõhu

Tõstamaa valla must kroonika

(märts 1999)

- 09.03. Pärakülas peteti Andrei K-lt välja 3700.- kr. maamaksu raha.
- Dets.98. - 21.03. Värati külas murdi sisse Aare K. suvemajja ja varastati ära elektripliit, kaks kraanikaussi, segistid, WC pott, peegel ja elektriradiaatorid.
- 23.03 Baaris "Must Roos" toimus tüli, mille käigus sai kannatada Riina P.

Kurb, aga vajalik

24.märtsil leidis aset märkimisväärne sündmus. Tõstamaa vallas elava perekonna käsutusse anti **matuseauto**. Annetajaks oli usulis-heategevuslik organisatsioon **Shalom**, kelle tegevus suurelt osalt toimub samanimelise laeva pardal. Üleandmine toimus Tõstamaa vallamaja juures, kus osalesid Shalomi liikmed Rootsist, Shalomi Pärnumaa esindaja **Anne Aasa**, Tõstamaa vallavanem **Toomas Rõhu**, valla sotsiaaltöötaja **Enda Väli**, **Reet** ja **Kalev Rand**, kelle käsutusse nimetatud auto anti. Nagu tões vallavanem, on sündmus tervitatav kahest aspektist: selline auto, mida läheb tahes - tahtmata vaja, Tõstamaal puudus ja üks ettevõtlik perekond saab seetõttu hakata osutama vastavat teenust meie valla elanikele ja miks mitte kaugemalegi.

Seejärel paluti külalistel väikeseks vestluseks kohvilauda, mille oli korraldanud valla sotsiaaltöötaja **Enda Väli**. Vallavanem rääkis külalistele tutvustavalt Tõstamaa vallast, nemad meile Shalomist ja Pärnumaa Shalomi esindaja nende tegemistest.

Shalomi tutvustas kapten ja asutaja **Birger Borgemo**.

Lõuna Rootsist on Shalom väga tuntud. Nad on töötanud Shalomiga 18 aastat. Alustati ühe purjepaadiga, aegade jooksul on see laev üsna suureks kasvanud. Laev sõidab piki Rootsi rannikut, peatub ka Taani, Soome ja Saksa sadamates. Shalomi tööga on seotud umbes 150 inimest. On ka abikeskus **Oskarshamnis**, mis võtab vastu kasutatud riideid ja jagab

neid vajajatele. On ka üks piiblikool, kus umb. 20 inimest käib üheaastaselt õppel. Laeval on erinevaid gruppe, kes laevaga väljas käivad. Igal suvel käib laevalt läbi umb. 3000 inimest, kes laevaga mõnda aega kaasa purjetavad. Alati on nende hulgas noori, kellel on sotsiaalseid probleeme kuni riigi ministrini välja, kes sellel laeval tegemistest osa võtavad. **Shalom** on **missioonilaev**, kes tahab inimesi **aidata** ja **õnnistada**. Täna on erinevates kohtades üle maailma 26 sellist laeva. Rootsist on kokku 5 sellist laeva. Esimest korda oldi Eestis 1990.aastal. Siis nägi Eesti küllaltki teistmoodi välja, mainis Birger Borgemo. Vene laevad, kellega esmalt kohtuti, ei tahtnud Shalomi sisse lasta. Lõpuks sõideti Pärnusse

Rootsis on meil igal suvel suurem muusikute kogunemine. Umbes 3000 inimest tuleb kokku muusikat tegema. Pärnus on Shalomi keskus alates 1994.aastast rääkis esindaja Anne Aas. Koostööd tehakse kõigi Pärnu linna kirikutega. Millega tegeletakse? Jagatakse materiaalseid asju - riideid, majapidamistarbeid jmt., mida Rootsi Shalom Eestisse saadab. Keskuses töötab arst, võib nimetada vaestearstiks, paljud inimesed saavad sealt abi. On kohvituba, kus mõned inimesed on saanud tööd. On alustatud tööd tänavalastega. On püütud oma tööga ka kuritegevust vähendada ja ennetada, mis on kõige raskem tööloik. Kahel suvel on korraldatud laagreid ja püütud pakkuda tegevust lastele.

Vallavanem märkis, et seda vajalikku abi on tunnetatud ka Tõstamaal. Nüüdseks on nende inimeste arv ehk küll vähenenud, kes ei tule endaga toime ja seda abi vajavad. Tõstamaa vallas on küll 5 kirikut (ehitustena), kogudus tegutseb vaid ühes, tões Toomas Rõhu.

Shalom töötab kõikide ristiusu valdkonda kuuluvate kogudustega. Pärnu keskus teeb koostööd kirikutega, kes kuuluvad

Eesti Kirikute Nõukogusse. Abistatakse aga kõiki abivajajaid. Lõpuks lepitakse põhimõtteliselt kokku, et vallapäevadeks aastal 2000 jõuab "valge laev" ka Tõstamaale. Kohtumine lõppes muljetavaldava puhkpillisoologa külaliste poolt.

Lea Rannik

siiski sisse, kus leiti kohe inimesi nii linnavõimude kui koguduste poolt, kellega saavutati kontakt ja usaldus, mis kestavad siiani. Peale esimest käiku on siin veel oldud. Aastal 2000 plaanitakse järgmist sissesõitu Eestisse. Kui laev on sadamas, tehakse seal muusikat - teame, et Eestiski armastatakse väga muusikat. Võib olla saame tulla ka Tõstamaale.

Tänapäev Pärnus

Pärnu Maavalitsus kutsus 9.aprillil Pärnusse kokku teenekad haridus-, kultuuri- ja sporditöötajad tänapäevale. Iga saabuja sai juba saali uksele tervituseks nelgiõie ja väikesed mälestustrükised. Piduliku osa sissejuhatuses esines väga meeoleukalt ja muusikaliselt nauditavalt Pärnu Ülejõe Gümnaasiumi meesansambel. Järgmised tervitussõnad Pärnu

maavanemalt Toomas Kivimäelt ja teistelt juhtfiguuridelt. Südantsoojendav oli jälgida oma kodukooli väikeste näitlejate lustakat esinemist Eve Rõhu juhendamisel. Tulisemates vestluses tutvavatega selgus, et meie "padjasõbrad" kõigile väga meeldisid. Hiljem pakuti kohvi ja loendamatuses sortides tikuvõileibu. Need kõik olid meie jaoks valmistanud ja meeldivaks lauaks kujundanud Pärnu Kodumajanduskooli õpilased. Rahvast oli terve

saalitäis ja loomulikult nende hulgas palju tuttavaid. Tore oli meenutada ühiseid nõupidamisi, olümpiaade ja sõitu mööda suurt Nõukogude Liitu. Südamlilikud tänusõnad jäid meist maha korraldajate aadressil. Eakale inimesele on siiski väga tähtis, kui kellelgi meenub, et sa ikka olemas oled.

Üritusel osales **Evi Liiv**

Teekond Siberimaale

(Algus märtsikuu vallalehes.)

Teine tähtis ettenägelikkus peale ravimite kaasavõtmise oli õmblusmasina üheshvõtmine. Hakkasin algul oma pere jaoks õmblema (olin ju õmblust õppinud), aga kuulduste levides hakkasid venelased mulle tööd tooma. Õmblasin ka meeste pükse ja seetõttu oli tööd palju. Ega neil raha ei olnud, aga saime neilt kartuleid söögiks ja seemneks, samuti ka piima. Tööd toodi ka teistest küladest. Kui juhtus nii, et pidin päeval kolhoosi tööle minema, siis lõikasin öösel riided välja, tegin passimiseni valmis ja ema õmbles siis masinaga päeval valmis. Küll oli ikka õnn, et mul õmblusmasin kaasas oli. Naabrinaine kodus ütles, et kui Venemaale tuleb minna, siis peab 3 masinat kaasas olema: õmblusmasin, lihmasin ja kohvmasin. Kõik 3 masinat olid mul kaasas.

Õige töö hakkas rukkilõikuse ajal. Kombaini polnud. Rukist lõigati hobumasinatega ja sirpidega (saksa küüditatud). Eestlased tegid selle töö ära raustidega ja pika vikatiga. Loomulikult oli meie töö 10 korda tulemuslikum ja venelastel oli imestamist küllaga. Novosibirskist kutsuti isegi ajalehe korrespondent meie tööd vaatama. Eestlased olid venelaste silmis kõrgelt hinnatud. Sel aastal oli ka väga hea vilja-aasta, aga meile tõi ta suurema orjuse. Päeval lõikasime vilja, öösel masindasime. Et meil kartul kasvas ja natuke saime ka kolhoosist vilja, siis võisime tõdeda, et esimese aasta raskused olid saanud veidi leevendust.

Talvel vene naised tavaliselt tööl ei käinud. Aga eesti naised pidid tööl käima - farmides, metsatööl, loomadele heinaveol. Eks need talvised tööd olid eriti rasked sealse ilmastiku tõttu - tugev pakane (35-40), hirmsad tuisud, palju lund. Lahtise näoga ei saanud käia, ikka pidi nägu nii kaetud olema, et silmad ainult väljas. Mina käisin juhutöödel, vennanaine sai talveks tööle tallimehena.

Tallimees töötas talvel külas, aga suvel 5 km. kaugusel laagris. Seal oli põldude lähedale ehitatud kerge hoone, kus tallimehed ja

hobusemehed elasid - hobused ja härjad olid karjamaal. Olin ka ise kevaditi külvimasina peal. See töö oli väga raske. Viljavedajad tõid kotid põllu äärde, külvimasina peal olija pidi iga ringi ajal kotid ise peale tõstma. Põllud olid väga suured - oma 1,5-3 km pikad.

Meie kolhoosis kasvatati ka lina (üle 500 ha). Kui lina oli tärnanud, pidid naised ja lapsed reavahed rohust puhtaks kõplama.

Peale külvi oli paar nädalat vabamat aega. Selle aja sees varusime kütet nii endale, kolhoosile ja koolile. Seejärel algas heinaaeg, mis kestis viljakoristuseni välja. Vilja koristati hobuniidukitega, hiljem ka viletsate kombainidega. Väga palju vilja läks raisku, sest polnud transporti ja kuivateid. 1952. aasta oli väga raske. Juba külvi ajal läks kuivaks ja suured tuuled viisid seemne ühte põllu äärde kokku. Terve suvi oli sademetevaene. Vene inimene on usklik ja usub igasugu nõidust. Just sel aastal lõhuti külas kirik ja tehti sinna kultuurimaja. Külarahvas arvaski põuda Jumala karistuseks. Naised käisid ikoonidega põldude ääres ja palusid vihma. Sel aastal jätkus vilja ainult seemneks ja meilgi jäi normivili saamata, ka kartulid jäid väikseks. Tõõlkäijad said 0,5 kg. leiba päevas, mille koostises moodustasid suurema osa aganad. Nälg vaatas sisse igast uksest ja aknast.

Viletsa toitumise tulemusena jäi minu tütar skorbuuti. Pidin jällegi rohkem pingutama, öösiti rohkem õmblema. Selle töö eest saime veidi mett, et lapse olukorda parandada. Kuna olin külvimasina peal tööl, tõin ikka mõne kilo koju, et supi sisse panna. Terad olid varastamise vältimiseks kemikaalidega töödeldud ja nende tarvitamisega pidi olema ettevaatlik. Ema pesi terad keeva veega läbi, kuivatas ja ajas läbi kohvimasina - nii sai see "armetu iva" supi sisse pandud. Sama viletsas olukorras olid ka kohalikud venelased, ainult et neil olid lehmad ja piim. Ka meie olime juba mullika kasvama muretsenud, samuti oli seapõrsas aedikus.

Eestlased olid igas töös ja olukorras eeskujuks. Nende tööd hinnati väga. Kõige rohkem imestasid kohalikud selle üle, et me kõik oskasime lugeda ja kirjutada. Venelaste hulgas olid kirjaoskajad ainult mehed, noored, 30 aastased naised lugeda ei osanud. Üldse suhtuti naistesse kui laste ja loomade eest hoolitsejatesse, kõikide "ametite" peal olid mehed. Ei puudunud ka meelelahutus. Meie eestlased käisime koos, pidasime eesti pühi, laulsime eesti laule ja mängisime. Nende aastate jooksul pidasime neli pulmapidu, sündisid lapsed, aga pidime ka võõramaa mulda sängitama eesti inimesi. Kõigi nende perekondlike sündmuste juures pidi keegi ka päevakohase sõna ütleva. Nende sõnade ütlejaks olin mina kui endise kõstri ja kooliõpetaja abikaasa. Nii siis tuli noori paari panna, lapsi ristida ja lahkunuid viimasele teekonnale saata.

Peale Stalini surma läks meie elu paremaks. Juba 1953. aasta augustis tuli teade, et võime lapsed Eestisse saata. Minu poeg läks Eestisse minu meheema juurde. Ka meie endi hulgas idanes lootus, et saame kunagi Eestisse tagasi.

1955. aasta sai vend vabaks ja tuli meie juurde. Vend sai kolhoosis sepa ja mehhaaniku ameti.

Need aastad olid ka väga viljarikkad aastad. Saime normivilja kõrval töötasuks ka veidi raha. Maa oli seal ju tohutult viljakas. Olen tihti mõelnud, et oleks meie kodumuld nii viljakas, oleksime kõik miljonärid.

1956. aastal hakkasid levima kuuldused, et eestlased saavad koju, kui nad koostavad palvekirja NKL Prokuratuurile. Meie saatsime juulikuus palvekirja. Augustis tuli vastus, et palve on edasi antud Eesti Siseasjade Osakonda. Detsembris tuli see lunastav sõnum - oleme vabad ja võime kodumaale minna. Oh seda lõputut rõõmu. Jaanuaris alustasime koduteed.

Üks murerohke etapp elust sai minevikuks.

Kuulas ja kirjutas üles

E. Liiv

Töövarjupäev

10. märts oli üle-Eestiline töövarjupäev. Kes veel ei tea, siis sel päeval pannakse Junior Achievement majandusõppe programmi järgi majandust õppivad õpilased kohalikele tähtsamatele tegelastele sappa. Meil õnnestus "lõksu" püüda hr. Ain Rea ja hr. Toomas Mitt. Esimese sabarakk oli Raina, teisel Evelin. Asja tuum on selles, et õpilane näeks, kuidas käib töö sellistel inimestel, kes peavad palju liikuma ja kõige eest vastutama. Siin on siis need kaks näidet eelpool nimetatud inimeste päevaplaanidest - kus keegi käis, mida tegi jne. Hr. Toomas Miti kaitseks peab ütleva, et see päev oli üks lihtsamaid, raskus seisnes lastevanemate koosolekus. Muidu võib tunduda, et ta ei teegi midagi erilist. Uskuge- teeb küll. Olin Tõstamaa Keskkooli direktori Toomas Miti varjuks. Tema tööpäev algas kell 8.00. Jõudis koolimajja ja suundus arvutiklassi 9. klassi ajaloo tunnikontrolli ette valmistama. Sundis mindki seda testi lahendama, tulemus oli normaalne - teadsin täpselt pooli vastuseid. 8.15 haaras hr. Mitt kabinetist asjad (päeviku, ajalooõpiku ja töövihiku). 8.20 algas tund. Õpilased lahendasid APS testi. 8.45 testi tulemused-paar mitterahuldavat. 9.05 algas vahetund. Väike puhkus. 9.15 Läksime arvutiklassi. Direktor otsis interneti vahendusel välja "Riigi Teataja" veebruarinumbri. Uuris seal alaealiste mõjutusvahendeid kuritegevuse tõkestamiseks. Vahendid olid puudulikud. 10.00 vahetund. 10.10 saabus tervisekaitseinspektor, kes soovi külastada sööklad. Söökla põhjalik kontrollid. 10.55 vahetund. 11.15 vestlus Lauri Karotammega tema eilse käitumise pärast kultuurimajas. Lauri kirjutas seletuskirja. Arvutiklassis materjali edasilugemine lastevanemate koosoleku tarvis. 12.00 söögivahetund. Vestlus Maimu Juhkamiga 1. klassi teemal. 12.15 Tõstamaa valla

aastaraamatu koostamine. 13.15 vestlus õppealajuhatajaga. Jätkus ettevalmistus lastevanemate koosolekuks. 17.00 lastevanemate koosolek. **Minu hinnang:** Ettekujutus antud ametikohast ei muutunud, kuna teadsin juba enne selle olemust. Kuigi seda küll ei osanud arvata, et direktoril tuleb ka koristajate ja kokkade tegemiste üle valvata. Niigi on direktoril igasuguseid ministeeriumide ettekirjutisi, nõudeid palju. Lisaks veel asjaajamised vallas, linnas, igasugused õppepäevad, vastuvõetud ja veel palju-palju paberimajandust, mis kõik tuleb joone peale ajada. Kui nüüd küsida, kas ise

kuipalju raha küsida ning summad valla nõudel ikka väiksemaks teha.

Mina, Raina, olin sabas Tõstamaa Kaubanduse OÜ esimehel Ain Rea'l. Tema tööpäev algas varakult, seekord koos temaga ka minul.

Päevaplaan.

AS Enda - liha ja vorsti-saadused (sült, pasteet, hakkliha, vorstid). AS Cibus - leivad, saiad (degusteerimine). OÜ Dreklan - kondiitritooted (degusteerimine). OÜ Ravor - rattalaagrite ost kaubaauto tarvis. AS Foxman - Ford autoteenindus (auto kapott ei avanenud). AS Aksel - piimatooted (kohukeste degusteerimine). OÜ Antmonte - puuviljad (degusteerimine). AS Ringtee - sealt võis leida absoluutselt kõike: võileivamäärdeid, maitseained, alkohol baari tarvis, majonees, ketsup.

AS Foral - mootorsae ketid, küünlad, soojad töö-kindad. Alalise kliendikaardi vormistamine (50.-). AS Tarvis - auto süüteküünalde ost. OÜ Alder - keemiakaubad, peamiselt Rauapoodi. Kojusõit. Kaubavarude nimekirja koostamine. Kauba üleandmine Teeristi poodi. Sauna ja majutuskoha ehituse ülevaatus ja tekkinud probleemide lahendamine. Lõunasöök baaris Must Roos. Rauapoodi kauba üleandmine ja hindade arvutamine. **Minu ettekujutus** sellest firmast eriti nagu ei muutunud, kuid siiski sain aru, kui palju tööd ja vaeva peab firma esimees nägema. Ma arvan, et jõuaksin sellise tööga ise toime tulla, kuigi see nõuab head suhtlemisoskust ja kannatlikkust. See töö on küll raske, kuid samas annab ta palju uut juurde.

Varjud - Raina ja Evelin

suudaks sellist tööd teha, siis suudaks küll aga vabatahtlikult ei teeks. Sa ei saa üldse oma loovust rakendada, oled käsist jalust seadustega kinni seotud ja vale samm võib viia eitea kuhu. Nii hulgaliselt on piiranguid ning ettekirjutisi et jube. Antud töös on oluline suhtlemisoskus, kiire otsustusvõime, tahe mõista teiste probleeme, olla hea nõuandja, samas tuleb välja näha alati korrektne ja puhas. Sa ei tohi eksida, pead olema kõigega kursis ning soovitatavalt alati kättesaadav. Peale selle tuleb direktoril korraldada rahaasju, panna paika kooli eelarve, otsustada, kuhu ja

*Evelin Nõmmik
Raina Pavlova*

Muusika meid seob

Kaunil kevadpäeval, 19. märtsil sai taas teoks III Tõstamaa valla laste lauluvõistlus "Muusika meid seob. . ." "Sellele, juba traditsiooniliseks kujunema hakkavale üritusele oli Tõstamaa seltsimaja saali kogunenud väga palju muusikahuvilisi – nii noori kui vanu.

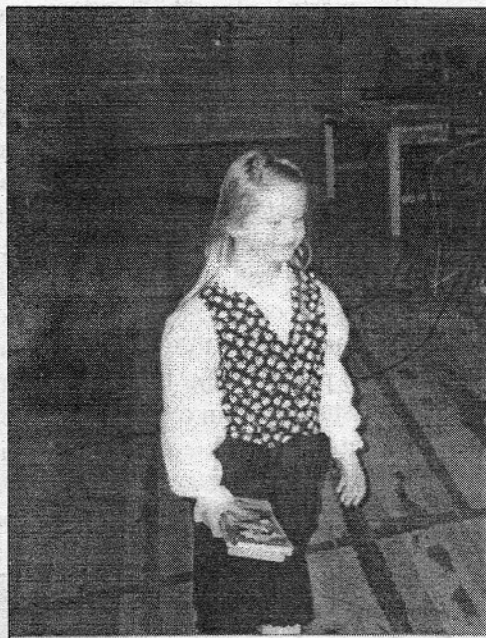
Võistlustules osalejaid oli kokku 37 last. Lisaks oma valla lastele osalesid veel naabervaldade Varbla ja Audru laululapsed, kes pakkusid meie lastele tugevat konkurentsi. Tänu ürituse toetajatele oli sellel aastal võimalus teha lauludele fonogrammid. See ilmestas lauluvõistlust. Neid toredaid laulusaateid on lastel võimalik ikka ja jälle oma laulude esitamisel kasutada. Kaunist laulu võis kuulata ligemale kaks tundi, sest valla laste lauluvõistlus on, ja loodan, et jääb üheks võimaluseks lastel oma esinemisjulgust – oskust arendada ja näidata ja ka teistelt mõõtu võtta. Maakondlikele ning vabariiklikele laulukonkurssidele on võimalus pääseda siiski vähestel. Aga tublisid laululapsi on vallas palju. Siis ongi antud võimalus vähemalt kõigil tahtjatel osaleda omas vallas toimival konkursil.

Laste laulu hindasid kaks züriid – täiskasvanute ja õpilaste zürii.

Kerge see otsuse tegemine ei olnud ning veel kord suur aitäh tehtud töö ja abi eest neile!

Lauluvõistluse tulemused olid järgmised : 5. – 7. aastaste vanuserümas I koht ANNA VAHTER Varbla rahvamajast, juhendaja Ivi Kask; II koht RIINA REINSON ja III koht ADE - RIIN VENE Tõstamaa lasteaiast, muusika – kasvataja Tiiu Raavik 8.- 10. aastased: I koht AUDRU DUOLE Audru Keskkoolist, õpetaja Tiia Tamm; II koht ANN – AMY VENE Tõstamaa lasteaiast, muusikakasvataja Tiiu Raavik; III koht SIIM SELGE Tõstamaa Keskkoolist, õpetaja Tiia Schär. 11.- 13. aastased: I koht MARINA RISTAL Pootsi Põhikoolist, õpetaja Heli Kvell; II koht SIGRID SOONSEIN Tõstamaa Keskkoolist, õpetaja Maimu Juhkam; III koht KRISTJAN ROŠKO Tõstamaa Keskkoolist, õpetaja Viivi Karlep. 14. – 18. aastased: I koht KADI – INGEL ROTENBERG Audru Keskkoolist, õpetaja Tiia Tamm; II koht EEGE LAANSOO Tõstamaa Keskkoolist, õpetaja Viivi Karlep; III koht PIRET TERAS Tõstamaa Keskkool, õpetaja Viivi Karlep.

Usun, et kõik kuulajad – vaatajad said mõnusa muusikaelamuse ja võistlusest osavõtjad on kogemuse võrra

5.–7.a. vanuserühma võitja Anna Vahter Varblast

rikkamad. Ja mine tea, võib – olla on järgmisel aastal toimuv lauluvõistlus vallas tõesti rahvusvahelise mainega, nagu mainis vallavanem Toomas Rõhu tervituskõnes lauluvõistluse algul.

Lauluvõistlus sai teoks tänu Eesti Kultuurkapitali ja Tõstamaa Vallavalitsuse toetusele. Kohtumiseni järgmisel kevadel!

Ene Lehtsalu
Seltsimaja juhataja

Lugemissoovitus

Kevad on käes! Miks mitte siduda lendlev sall vallatu lehviga kaela, seada nägu päikesele vastu ja võtta ette mingi kevadiselt ülemeelik tegevus. Kui sa pole pikka aega ühtegi luulekogu käes hoidnud, siis nüüd on selleks küll paslik aeg. Eriti sobivad luuleread looduse ärkamisest ja armastusest. Just selline on äsja ilmunud Helvi Jürissoni "Sinine kivi."

Helvi Jürisson on üsna eakas daam (sünd.1928). Seda meeldivamalt üllatab tema nooruslikkus ja vaimuerksus. Jürissoni tundelüürika on äärmiselt diskreetne, vajalikud sõnad on lausunud nagu mõõdamannes:

*Mul on tuba, mul on ase
vajadusel puud on ahjus.
Mine siis, sul minna lasen
ent mul on sust kahju, kahju.*

või

*Nii taevatunnelisse kaovad rongid
ja mahajääjaid ikka leidub neist
sa mõilikuna mööda liipreid
longid*

mispärast üks ei oodand ära teist?
Jürissoni looduslüürika hõlmab kõiki aastaegu ja loodusnähtusi. Tema luuletustes esineb külluslikult epiteete ja metafoore, mis aitavad luulekeelt mitmekesistada ja nauditavaks muuta. Näiteks:

*Täna jõudis kohale talve eelsalk
Põhjala jäine hõng.*

*Tõi kaasa klaasist kirstukesed
viimseile roosidele*

või

*Kevadine pööripäev
ja hingesügavusest kerkib üles keeris
kerib ja kerib
tõstab katuse kohale kõikesugust
kerib taeva alla lindude naerualuseks
tühja õhatud talvised tunnid.*

Loodan sinu kevadiselt ülemeelikule tujule ja et sa võtad kätte ning kasvõi lehitsed seda toredat luuleraamatut.

Evi Liiv

SPORDINURK

VÖRKPALL

Traditsioonilisel Tõstamaa spordiklubi võrkpalliturniiril toimusid pallilahingud esmaspäeva ja kolmapäeva õhtuti jaanuari algusest kuni veebruari lõpuni. Osales 7 peaaegu võrdvõimelist võistkonda, kokku

Somelar, Ivelin Midri, Lagle Adler ja Ave Martson. Tõstamaa meeskond sai tihedas konkurentsias kolmanda koha. Mängisid Janek Jaansoo, Kaupo Põltsam, Valvo Volgerad, Kalvi Kaas, Valeri Burakov, Alo Adler, Ago Adler ja Toomas Rõhu.

Võidukad võrkpalli võitjad.

toimus 46 täispikka mängu, kus nii võidurõõmu kui kaotusekibedust said tunda kõik võistkonnad. Esmakordselt olid esindatud kõik valla piirkonnad. Turniiri võitjaks tuli Päästeameti võistkond koosseisus Jaan Pall, Jaak Jaansoo, Ago Adler, Kuldar Miidu, Algis Kiinvald, Moonika Adler, Kristiina Lepik ja Lagle Adler.

Järgnes õpetajate võistkond: Kairi Kuur, Tiina Kapten, Kärt Somelar, Öie Jaansoo, Viivi Karlep, Toomas Mitt, Dmitri Mehhovits, Ando Lomp ja Toomas Rõhu.

Kolmanda koha saavutas keskkooli võistkond: Raidi Rand, Ave Martson, Merit Kaelep, Argo Kaelep, Hardo Vahemäe ja Alo Adler.

Järgnesid Tõhela, Kastna, Varbla ja Pootsel.

6. märtsil toimunud Varbla valla võrkpalliturniiril oli osalejaid kuuest Pärnu- ja Läänemaa vallast. Kolmandat aastat järjest õnnestus naiskondadest võita Tõstamaa valla esindusel, kes mängisid koosseisus Moonika Adler, Kristiina Lepik, Kärt

teel nelja vanusegrupp: kuni 60, 61-90, 91-180, üle 180.

Tänavune jooks toimub reedel, 23. aprillil. Võistkondade registreerimine algab seltsimaja ees 21.30, järgneb avamine ja start antakse kell 21.15. Peale jooksu lõppu toimub autasustamine ja seejärel jätkub üritus jüriöö simmaniga, kus ootab ees sportlik üllatus ja toimub ka valla korvpalliturniiri autasustamine.

Möödunud aastal osales jooksul 27 võistkonda kokku 162 jooksjaga lasteaiaealistest kuni pensionärideni. Sellel võistlusel pole kõige tähtsam võit, vaid osavõtt. Möödunud aastane jooks oli eriti ilus, sest paljud pered olid jooksutrassi ääres süüdanud oma jüriöö tuled.

Pane võistkond kokku ja tule löö kaasa!

KILLUKE TÕSTAMAA SPORDIAJALUGU

Ühel päeval oli spordiklubi laual koopia ajalehest Tõerahva Hääl, nurgale käsitsi kirjutatud, et tegemist peaks olema 1947. aasta lehega ja punase pliatsiga märgistatud üks artikkel. Aitäh tundmatule ajaloo huvilisele, äramärgitud artikkel oli selline:

JOOKSUKROSS KASTNAS

Pühapäeval, 12. oktoobril toimus Kastnas kohaliku VSS "Jõud" kollektiivi korraldusel jooksukross, millest võtsid osa kõik ümbruskonna paremad sportlased.

"Ole valmis tööks ja kaitseks" normi 1000 m jooksus täitsid paremini Alfred Kuura, kelle ajaks oli 3.22. Järgnes Lembit Tammeniit ajaga 3.35 ja Endel Põltsam - 3.45

Tütarlastest tuli 500 m jooksus esimeseks Hedda Udu - 1.31. Teiseks jäi Helju Tago - 1.34 ja kolmandaks Elfriide Põltsam - 1.36.

Meeste 1000 m jooksu võitis Andrei Udu - 3.10, jättes napilt teiseks Helmut Ringi - 3.13 ja kolmandaks Arteemi Udu - 3.26.

Lõpuks toimus samal rajal 3 km jalgrattasõidukross, mille võitis Arteemi Udu ajaga - 8.55. Teiseks jäi Arvi Tammeniit - 9.41.

Toomas Rõhu

KORVPALL

Lõpule hakkavad jõudma viie meeskonna ja nelja naiskonna osavõtul toimuvad valla korvpalliturniiri mängud. Poolfinaalmängud toimuvad seltsimajas kolmapäeval, 21. aprillil ja finaalmängud neljapäeval, 22. aprillil algusega kell 19.00. Põhiturniiri mängude põhjal juhivad meestest Vermont ja naistest Kuumad Tüdrukud. Tule kaasa elama!

JÜRIÖÖ JOOKS

Traditsiooniliselt tähistatakse Tõstamaal jüriöö ülestõusu aastapäeva jüriöö teatejooksuga. Võistlejad kolmest nais- ja kolmest meesvõistlejast koostatud võistkonnad, ühe etapi pikkus on ca 400 m. Võistkonnal peab olema tõrvik, mida kasutatakse teatepulgana ja mis vähemalt jooksu algul ka põleb. Lisaks üldarvestusele jaotatakse võistkonnad liikmete vanuse liitmise

Õnnitleme aprillikuu sünnipäevalapsi!

*Rohkesti õnne,
lõbusat meelt,
tuul puhugu
pilved eluteelt!*

Maria Laur	94	Hilda Pinn	83	Artur Laan	75
Vilhelm Laurits	91	Neonilla Lehtla	83	Salme Kasela	72
Bernhard Meriluht	89	Liidia Paalberg	83	Juta Kase	72
Sinaida Rohumäe	88	Hillar Prisk	83	Endel Andrese	72
Jakob Lille	88	Milda Luht	82	Eduard Härm	70
Natalia Einsalu	87	Sinaida Rees	81	Arno Guutmann	65
Ella Kollo	86	Maria Käär	81	Aino Raavik	65
		Ada Reinson	78	Elvine Hannus	65
		Jaan Kütt	78	Ain Männikus	60
		Helju Tell	77	Ivi Laur	60
		Jüri Salk	77		
		Linda Estam	77		

Tõstamaa vallavalitsus korraldab piirkondlikud külade koosolekud

Reedel, 23. aprillil kell 12.30 Tõhela rahvamajas Kiraste, Tõhela, Männikuste ja Alu külade elanikele.

Esmaspäeval, 26. aprillil kell 14.00 Kastna kaupluses Kastna, Rammuka ja Ranniku külade elanikele.

Teisipäeval, 27. aprillil kell 17.00 Pootsi koolimajas Pootsi ja Lao külade elanikele.

Kolmapäeval, 28. aprillil kell 17.00 Seliste rahvamajas Seliste ja Päraküla elanikele.

Neljapäeval, 29. aprillil kell 17.30 Tõstamaa seltsimajas Tõstamaa alevi, Ermistu, Lõuka, Tõlli ja Värati elanikele.

Koosolekute aja Kavarus ja Manijas teatame täiendavalt.

Kavas:

vallavanema info vallavalitsuse tegemistest
külavanemate valimised
kohalike probleemide arutelu

EMADEPÄEVA KONTSERT

Tõstamaa seltsimajas
Reedel, 7. mail kell 18.00

Teile, kallid emad ja vanaemad esinevad valla laulu- ja tantsulapsed.

Arvutikursus algajatele

Eelregistreerimine 96 297 või

251 62 352

Pakun tööd

maasikakorjajatele Pootsis.

Info tel. 96 354

Showtrupp otsib endale liikmeid, kes oleks

- huvitavad
  - lustlikud
  - kentsakad,
- kes suudaks
- vastu panna kuulsusele,
- kes naudiks
- ennast elus ja elu eneses.

Kontakttelefon 8 251 902280

Reedel, 23. aprillil kell 22.00

Tõstamaa seltsimajas
JÜRIÕO SIMMAN

Ansambliga "TEINE KORRUS" /Järvamaa/
Sportlik üllatus!

Pääse: 20.- EEK

Korvpalli võistkonna liikmetele ja jüriõo jooksust osavõtnuile TASUTA!

**Tõstamaa
valla
ajaleht**

Toimetatus:

Lea Rannik
Ene Lehtsalu
Alo Adler

Tõstamaa Raamatukogu
Tõstamaa Seltsimaja
Tõstamaa Keskkool

tel. 96 184
tel. 96 172
tel. 96 231